

ZONA DE BAIXES EMISSIONS (ZBE) DE MOLLET DEL VALLÈS

La qualitat de l'aire i la contaminació atmosfèrica són vectors que un municipi ha de tenir en compte a l'hora de planificar, gestionar i/o controlar les seves activitats econòmiques, la mobilitat i la salut dels ciutadans i ciutadanes, entre d'altres aspectes.

Per la seva importància tant en l'afectació a la salut de les persones com al medi ambient que ens envolta i per la seva contribució al canvi climàtic, darrerament i, més que mai, està en el punt de mira de les diferents administracions, mitjans de comunicació i de la societat en general.

Per a poder dissenyar i implementar mesures a fi de disminuir la contaminació atmosfèrica i millorar per tant la qualitat de l'aire del municipi cal disposar d'una fotografia de quins són les principals fonts de contaminació atmosfèrica i els seus contaminants.

La Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, estableix, en l'article 14, que tots els municipis espanyols de més de 50.000 habitants com és el cas de Mollet del Vallès hauran d'adoptar l'establiment d'una Zona de Baixes Emissions (ZBE) dins del seu terme municipal. I el Reial Decret 1052/2022 determina que les ZBE seran definides i regulades per les entitats locals en les seves corresponents ordenances.

L'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, estableix que amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de les normes, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte d'una disposició normativa, és necessari dur a terme una consulta pública a través del portal web de l'Ajuntament de Mollet del Vallès, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i de les organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma i sobre:

- Els problemes que es pretenen resoldre amb la iniciativa.
- La necessitat i l'oportunitat de la seva aprovació.
- Els objectius de la norma.
- Les possibles solucions alternatives reguladores y no reguladores

D'acord amb lo esmentat, el marc en el que es planteja la nova norma és el següent:

- **Antecedents i problemes que es pretenen resoldre**

Mollet del Vallès forma part de la **Zona de Qualitat de l'Aire 2 (ZQ2) Vallès – Baix Llobregat**. Aquestes són àrees amb característiques semblants pel que fa a la qualitat de l'aire; consideren l'orografia, la climatologia, la densitat de població, el volum d'emissions industrials i de transport.

Des del **2006** també forma part de la **Zona de Protecció Especial (ZPE) per l'ambient atmosfèric per PM10** (Partícules en Suspensió d'un diàmetre inferior a 10 micres) (Decret 226/2006, de 23 de maig) i des del **2012 de la ZPE per l'ambient atmosfèric per NO2** (diòxid de nitrogen) (Acord de Govern 82/2012, de 31 de juliol degut a que són àrees on històricament s'han superat els valors límit admissibles de qualitat de l'aire.

Codi Segur de Verificació: a8574d50-834a-47c4-b06d-3d53e42cfccce
Origen: Administració
Identificador document original: ES_L01081249_2023_6704177
Data d'impressió: 16/06/2023 10:12:32
Pàgina 2 de 6

SIGNATURES
1.- FERNANDO RODRIGUEZ ESTEBAN (SIG) (TÈCNIC DE MOBILITAT), 03/05/2023 15:00
2.- CESCO MUÑOZ BARACCO (SIG) (CAP DE SERVEI D'ECOLOGIA URBANA, TRANSICIÓ ENERGÈTICA I SOSTENIBILITAT),
04/05/2023 09:42
3.- JOSE QUESADA TORNERO (TCAT) (COORDINADOR DE L'ÀMBIT DE TERRITORI, PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA I OBRES),
04/05/2023 11:44

Des del **2012** l'Ajuntament de Mollet del Vallès forma part del **Grup de treball +Aire-Soroll de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat**.

Des del **2016** l'Ajuntament de Mollet del Vallès forma part de la **Taula de Qualitat de l'Aire de la Conurbació de Barcelona i del Consell de Municipis Metropolitans per a la Lluita contra la Contaminació Atmosfèrica** (liderat per l'Àrea Metropolitana de Barcelona).

També en el **2016** es va presentar el **Pla Supramunicipal d'acció per a la Millora de la Qualitat de l'Aire del Vallès Oriental**, en el qual està inclòs el municipi de Mollet del Vallès. A partir d'aquest Pla a principis del **2017** també es va constituir la **Taula intermunicipal per a la millora de la qualitat de l'aire de la ZQA2 al Vallès Oriental** a la qual l'Ajuntament de Mollet hi és present.

Al març de **2017** la ciutat de Mollet es va adherir al **Primer Acord Polític per a la Millora de la Qualitat de l'Aire a la conurbació de Barcelona**. Aquest acord afecta, sobretot, l'Àmbit-40, que són els municipis declarats "Zones de Protecció Especial de l'Ambient Atmosfèric". De forma general, mitjançant aquest acord, es pretén reduir, en 5 anys, un 10% les emissions de contaminants associats al trànsit viari amb l'objectiu de reducció global del 30% en el termini de 15 anys per tal d'assolir gradualment els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut (OMS).

Mollet del Vallès també té redactat un **Pla de Qualitat de l'Aire de Mollet del Vallès**, el qual engloba tant una diagnosi de la qualitat de l'aire de la ciutat tenint en compte les emissions i les immissions així com possibles actuacions a dur a terme en el municipi a fi de millorar-ne la qualitat de l'aire. Aquest pla també conté un protocol d'actuació mitjançant el qual es defineix un procediment d'actuació municipal en els casos d'avís preventiu i episodi de contaminació ambiental a la ciutat.

En el **2022** i en el marc de la **Tercera Cimera de la Qualitat de l'Aire**, l'Ajuntament de Mollet del Vallès s'ha adherit a l'**Acord per la Qualitat de l'Aire de Catalunya** amb els compromisos de reduir, com a mínim, un 15% les emissions de NOx i PM generades l'any 2025, prenent com a referència l'any 2019 així com de portar a terme les accions estructurals necessàries per accelerar la millora de la qualitat de l'aire i tendir, progressivament, a assolir els nivells que recomana la OMS.

Des del **2007** Mollet del Vallès disposa d'una **estació suburbana de trànsit de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA)**, de la Generalitat de Catalunya, situada a la zona de la Pista d'Atletisme de la Pedra Salvadora, a partir de la qual es recullen dades sobre els nivells d'immissió dels principals contaminants i la seva evolució.

Concretament des del 2007 i fins a principis del 2011 s'han recopilat dades de diòxid de sofre, monòxid de nitrogen, diòxid de nitrogen, ozó, monòxid de carboni i PM10 (manual). A partir de febrer de 2011 i fins el moment actual es disposen de dades de monòxid de nitrogen, diòxid de nitrogen i PM10, ja que pels altres contaminants no s'estaven sobrepasant els nivells permesos. A partir del setembre de 2021 també es disposen de dades de PM2,5.

La **Organització Mundial de la Salut (OMS)** defineix la **contaminació atmosfèrica** com el **major risc per a la salut ambiental**.

Els **valors de referència legislatius** dels principals contaminants atmosfèrics estan marcats per la **Directiva 2008/50/CE**, de 21 de maig de 2008, relativa a la qualitat de

l'aire ambient i a una atmosfera més neta a Europa, i pel **Reial decret 102/2011**, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire.

A Mollet del Vallès mitjançant els registres de concentracions de contaminants atmosfèrics al llarg del temps s'ha pogut obtenir una imatge de quina és l'evolució i la situació del municipi en relació amb aquests contaminants presents a la ciutat.

Així doncs, pel que fa al **NO₂** i tenint en compte les dades del **2022** en comparació amb les dades del **2007** la concentració d'aquest contaminant ha **disminuït més del 27%**. De forma general en els darrers anys i sobretot a partir del 2011, la tendència ha anat a la baixa exceptuant en els anys 2015 i 2017 que hi va haver un petit repunt. També destacar positivament que, si tenim en compte el valor límit anual per a la protecció de la salut humana fixat en 40µg/m³, a partir del 2019 la mitjana anual pel NO₂ no ha superat aquest valor límit situant-se el 2019 amb un valor de 38,22 µg/ m³, el 2020 amb un valor de 28,87 µg/ m³, el 2021 amb un valor de 30,63 µg/ m³, i el 2022 amb un valor de 32,55 µg/ m³.

El descens més pronunciat va ocórrer l'any 2020, degut, principalment, a les restriccions de mobilitat associades a la crisi sanitària de la covid-19. Es dedueix, per tant, que els nivells de NO₂ existents estan directament relacionats amb el volum de trànsit rodad (principalment interurbà) existent al municipi de Mollet del Vallès.

Pel que fa a les **PM₁₀** la concentració d'aquest contaminant ha **disminuït** una mica més del **44%** si es comparen les dades del **2022** (26,42 µg/ m³) amb les del **2007** (47,31 µg/ m³). No obstant si es comparen els valors del 2022 (26,42 µg/ m³) respecte l'any anterior, 2021 (24,08 µg/ m³) en aquest cas la concentració de PM₁₀ ha augmentat un 9,72%. En el cas de les PM₁₀ el valor límit també és de 40 µg/ m³ però només s'ha superat en el 2007 i en el 2008.

La mitjana anual del **2022** de **PM_{2,5}** es situa a 16,39 42 µg/ m³, per **sota del valor límit anual** per a la protecció de la salut humana que és de 25 µg/ m³.

A part dels registres obtinguts a l'estació de la XVPCA des del 2016 i fins a l'actualitat s'han fet diverses campanyes puntuals en el temps per a determinar, majoritàriament, els nivells d'immissió de diòxid de nitrogen i també partícules en suspensió en alguns punts del municipi. Concretament s'han fet campanyes amb captadors passius (dosímetres) de NO₂, amb unitats mòbils de vigilància de la contaminació atmosfèrica i també s'ha instal·lat un sensor de qualitat de l'aire. Les dades obtingudes també indiquen una correlació entre els punts amb valors més elevats d'immissió de NO₂ i aquells que tenen un major volum de trànsit rodad (principalment interurbà). Aquests valors tot i que no són comparables amb les dades de l'estació de la XVPCA ajuden a tenir una imatge més representativa del global del municipi pel que fa a la qualitat de l'aire.

La **OMS** va publicar, el setembre de l'any **2021**, la Guia Global de Qualitat de l'Aire. En aquest document es revisen els valors de la guia anterior, del 2005, i es marquen nous valors recomanats. Així doncs pel NO₂ el valor límit anual passa de 40 µg/m³ a 10 µg/m³, per PM₁₀ de 20 µg/m³ a 15 µg/m³ i per PM_{2,5} de 10 µg/m³ a 5 µg/m³.

SIGNATURES

1.- FERNANDO RODRIGUEZ ESTEBAN (SIG) (TÈCNIC DE MOBILITAT), 03/05/2023 15:00
2.- CESCO MUÑOZ BARACCO (SIG) (CAP DE SERVEI D'ECOLOGIA URBANA, TRANSICIÓ ENERGÈTICA I SOSTENIBILITAT),
04/05/2023 09:42
3.- JOSE QUESADA TORNERO (TCAT) (COORDINADOR DE L'ÀMBIT DE TERRITORI, PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA I OBRES),
04/05/2023 11:44

D'altra banda, el dia 26 d'octubre de **2022**, la Comissió Europea va publicar una **proposta de revisió de les Directives de Qualitat de l'Aire** en la qual es modificarien diversos valors de referència pels contaminants principals mesurats a la XVPCA. En relació al diòxid de nitrogen, la proposta consisteix en baixar a la meitat el valor límit anual (de 40 µg/ m³ a 20 µg/ m³) i el nombre de superacions permeses del valor límit horari, que passa de 18 superacions de 200 µg/m³ a una sola superació. Apareixeria un nou valor límit, diari, que no permetria la superació de 50 µg/m³ en més de 18 ocasions per any civil.

Els nous valors guia de l'OMS així com la introducció de la nova proposta de Directiva de Qualitat de l'Aire, suposen un repte important pel municipi de Mollet del Vallès ja que tot i que els registres de NO₂, PM₁₀ i PM_{2,5} dels darrers anys estan per sota dels valors límit de referència marcats fins al moment, estan per sobre dels valors guia de l'OMS i dels de la nova Directiva.

L'establiment d'una Zona de Baixes Emissions (ZBE) hauria de ser un instrument que ajudi a fer front a aquest repte de ciutat de millorar la qualitat de l'aire disminuint les concentracions dels contaminants atmosfèrics als nivells establerts per l'OMS i per la nova Directiva, protegint per tant la salut de la ciutadania.

- **La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.**

La Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, estableix, en l'article 14, que tots els municipis espanyols de més de 50.000 habitants (com és el cas de Mollet del Vallès), els territoris insulars i els municipis de més de 20.000 habitants que superin els valors límit de contaminants regulats per la normativa de referència, hauran d'adoptar, abans del 2023, l'establiment d'una Zona de Baixes Emissions (ZBE) dins del seu terme municipal.

A més a més la implementació d'una ZBE s'alinea amb el contemplat en altres instrument de planificació aprovats pel Govern de l'Estat, com la *Declaración de Emergencia Climática*, el *Plan Nacional integrado de Energía y Clima 2021-2030*, i el *Programa de Control de la Contaminación Atmosférica*.

Així mateix el Reial Decret 1052/2022, que estableix els requisits mínims que haurà de satisfer les ZBE, estableix específicament que les ZBE seran definides i regulades per les entitats locals en les seves corresponents ordenances.

D'altra banda s'estableix que a les noves ZBE que es vagin implementant els hi serà d'aplicació el règim sancionador establert a l'apartat z.3 de l'article 76 s la *Ley 18/2021, de 20 de diciembre, por la que se modifica el texto refundido sobre la ley de tráfico, circulación de vehículos a motor y seguridad vial*.

La implementació de la ZBE ha de contribuir a millorar la qualitat de l'aire i mitigar el canvi climàtic, resultant en una millora de la salut de la ciutadania i la qualitat de vida urbana, impulsant una mobilitat més sostenible i inclusiva amb menor impacte en la qualitat del medi ambient sonor, fomentant la mobilitat activa i la recuperació de l'espai públic i promovent la millora de la seguretat vial i la pacificació de trànsit.

La ZBE és, per tant, un instrument necessari per a reduir les emissions contaminants provocades pel trànsit rodat i per tant les concentracions de NO2 i partícules PM, així com resulta una obligació legal que la ciutat de Mollet ha de complir.

Mollet del Vallès ja fa temps que treballa per a posar fre a la contaminació atmosfèrica procedent de les activitats domèstiques, industrials i del trànsit tant urbà com interurbà, principals fonts de contaminació del municipi i millorar la qualitat de l'aire de la ciutat. Les mesures dutes a terme s'han focalitzat sobretot en els àmbits de la mobilitat, l'energia i els espais verds:

1. Mobilitat (dins del municipi):
 - a. Substitució progressiva dels vehicles municipals per altres més eficients.
 - b. Potenciar, incentivar i impulsar el transport públic urbà i interurbà amb la millora del bus urbà (més freqüència, panells informatius dinàmics, nova app bus i incorporació del bus híbrid al servei).
 - c. Instal·lació de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics.
 - d. Conversió dels carrers del nucli antic en zona de vianants.
 - e. Aprovació del Pla de Mobilitat Urbana (PMU) el 2015. En aquests moments s'està elaborant el nou Pla de Mobilitat Urbana (PMU) de Mollet del Vallès.
2. Energia:
 - a. Regulació de la climatització en equipaments municipals per fer-la més eficient i sostenible.
 - b. Foment i utilització de les energies renovables.
 - c. Instal·lació de calderes de biomassa en equipaments municipals.
 - d. Instal·lació de cobertes verdes en equipaments municipals.
3. Espais verds:
 - a. Augment de les zones verdes de la ciutat.
 - b. Renaturalització de la ciutat.
4. Actuacions transversals:
 - a. Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES) aprovat pel Ple de l'Ajuntament el 2009.
 - b. Declaració de l'emergència climàtica a principis del 2020.
 - c. Pla d'Acció per l'Energia i el Clima (PAESC) redactat i aprovació prevista pel Ple del Febrer de 2021.

La implementació de la ZBE és una actuació de planificació que busca complementar i incrementar els resultats obtinguts per aquestes mesures així com augmentar la rapidesa en la que s'acompleixen els valors límits i/o valors recomanats establerts per la Directiva europea i per l'OMS.

- **Objectius de la Norma**

La Implementació d'una ZBE a la ciutat de Mollet del Vallès, respon a l'obligació legal establerta a la Llei del canvi climàtic i transició energètica, que es desenvolupa tenint en

Codi Segur de Verificació: a8574d50-834a-47c4-b06d-3d53e42cfcce
Origen: Administració
Identificador document original: ES_L01081249_2023_6704177
Data d'impressió: 16/06/2023 10:12:32
Pàgina 6 de 6

SIGNATURES

1.- FERNANDO RODRIGUEZ ESTEBAN (SIG) (TÈCNIC DE MOBILITAT), 03/05/2023 15:00
2.- CESCO MUÑOZ BARACCO (SIG) (CAP DE SERVEI D'ECOLOGIA URBANA, TRANSICIÓ ENERGÈTICA I SOSTENIBILITAT),
04/05/2023 09:42
3.- JOSE QUESADA TORNERO (TCAT) (COORDINADOR DE L'ÀMBIT DE TERRITORI, PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA I OBRES),
04/05/2023 11:44

compte els criteris especificats en el Reial Decret 1052/2022, que estableix els requisits mínims que haurà de satisfer les ZBE.

L'objectiu principal de la ZBE es reduir les emissions a l'atmosfera procedents del tràfic motoritzat, per així millorar la qualitat de l'aire que es respira a la ciutat i apropar els nivells de contaminants a les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut.

Altres objectius que es volen aconseguir amb la implementació de la ZBE són la millora de la qualitat acústica de l'espai urbà i una ciutat més amable i segura, des de la perspectiva de la seguretat viària, gràcies a un augment de la mobilitat activa, a peu i amb bicicleta.

- **Possibles soluciones alternativas reguladores o no reguladores**

Totes les mesures necessàries per reduir la contribució del trànsit en els nivells de contaminació atmosfèrica de la ciutat passen per reduir el volum de trànsit i/o promoure una renovació del parc circulant a vehicles menys contaminants.

La llei de canvi climàtic i transició energètica obliga específicament a impulsar una ZBE, abans del 2023, en tots els municipis espanyols de més de 50.000 habitants, els territoris insulars i els municipis de més de 20.000 habitants que superin els valors límit de contaminants regulat per la normativa de referència.

En aquest sentit cal considerar la ZBE dins d'un marc d'actuacions que l'Ajuntament de Mollet del Vallès porta anys desenvolupant, a on es pot trobar el propi Pla de Mobilitat Urbana Sostenible, accions de pacificació del trànsit dels entorns sensibles amb població vulnerable i la implantació de noves àrees de vianants, així com el foment de les modalitats de transport més sostenibles i saludables, anar a peu, amb bicicleta i el transport públic.

Per tant, i **davant l'obligatorietat establerta en la Llei 7/2021**, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, **d'establir una ZBE a Mollet del Vallès**, i en el Reial Decret 1052/2022 pel que es regulen les Zones de Baixes Emissions que determina **que les ZBE seran definides i regulades per les entitats locals en les seves corresponents ordenances**, es considera necessari d'acord amb l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, dur a terme la consulta pública prèvia per a l'elaboració de la norma que reguli la Zona de Baixes Emissions a Mollet del Vallès.

**TÈCNIC DE MOBILITAT
RODRIGUEZ ESTEBAN,
FERNANDO
03/05/2023**

**CAP DE SERVEI D'ECOLOGIA
URBANA, TRANSICIÓ
ENERGÈTICA I
SOSTENIBILITAT
MUÑOZ BARACCO, CESCO
04/05/2023**

**COORDINADOR DE L'ÀMBIT
DE TERRITORI,
PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA
I OBRES
QUESADA TORNERO, JOSEP
04/05/2023**